

Sodelovanje KSG in PKPOŠG-ŠRT

dr. Tanja R. Vec

Festival primerov dobrih praks KSG

www.ksg.edus.si

26. 9. 2012

Cilj

- Refleksija o prehojeni poti
- Primer kakovostne prakse
- Pogled naprej

Poslanstvo in cilji projekta

Poslanstvo projekta:

stalna strokovna podpora šolam (ŠRT-jem), da lahko avtonomno vzdržujejo razvojni koncept šole.

Cilji projekta: “Članice in člani ŠRT razvijajo ...

- temeljna znanja s področja razvojnega načrtovanja in vpeljevanja sprememb
- veščine vodenja in usmerjanja kolektiva v procesih razvojnega načrtovanja
- **veščine evalvacije**

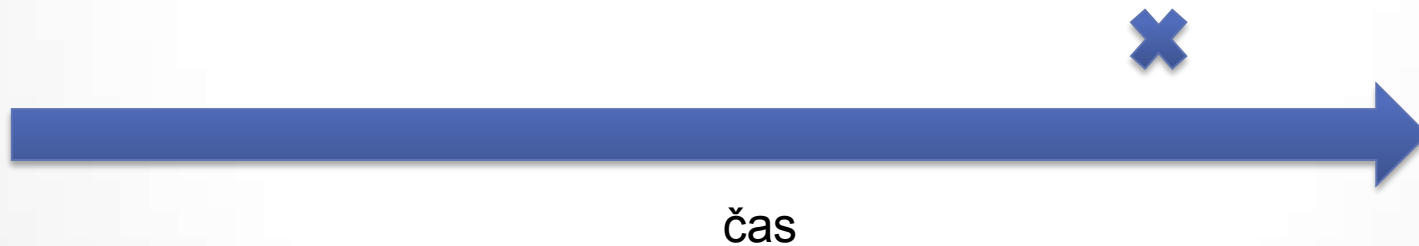
Potek projekta

Kako vpeljevati spremembe?

Načrtovanje: cilji, strategija

Kako vrednotiti učinke?

Spremljanje in vrednotenje: kazalniki

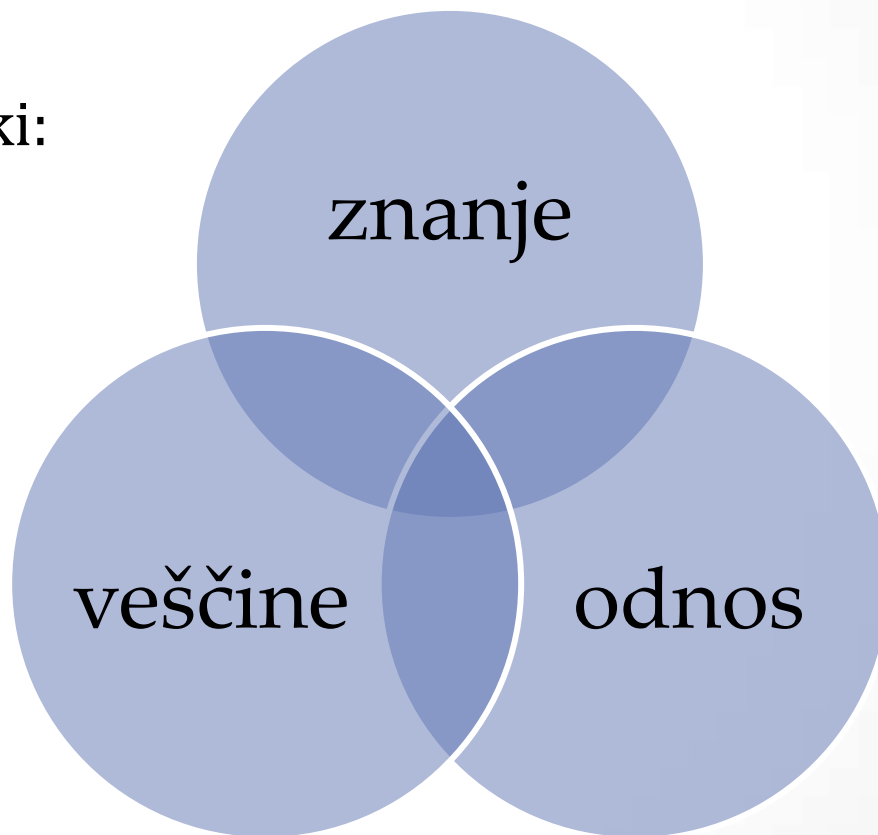
Načrtovanje – 2 vrsti ciljev; trenutno stanje na šolah

Prioritete/cilji ubesedene v terminologiji znanj, spretnosti, veščin dijakov	Prioritete/cilji ubesedene v terminologiji načinov in oblik dela učitelja/šole
<p>Primeri:</p> <p>Dijaki usvojijo kompet. učenje učenja.</p> <p>Dijaki razvijajo zmožnost sodelovanja in komunikacije.</p> <p>Dijaki razvijajo IKT kompetenco.</p> <p>Dijaki povečajo zmožnost interdisciplinarnega povezovanja.</p> <p>Dijaki razvijajo kritično mišljenje.</p>	<p>Primeri:</p> <p>Vpeljemo dejavnosti za spodbujanje učenja učenja.</p> <p>Vpeljemo dejavnosti sodelovalnega učenja.</p> <p>Bolj intenzivno in funkcionalno vgrajevanje IT v program.</p> <p>Vpeljemo kurikularne povezave.</p> <p>Vpeljemo debatne tehnike/avtentični pouk/raziskovalno dejavnost</p>

Evalvacija učinkov

- Pričakovani učinki:

Evalvacija učinkov

Spremljanje veščin/odnosa:

- ➔ • **Subjektivno zaznani učinki** (npr. samoocenjevalne lestvice)
- **Objektivnejše oblike preverjanja** (avtentične učne situacije)

Evropske ključne kompetence

1. Sporazumevanje v maternem jeziku
2. Sporazumevanje v tujih jezikih
3. Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji
4. Digitalna pismenost
5. Učenje učenja
6. Socialne in državljanske kompetence
7. Samoiniciativnost in podjetnost
8. Kulturna zavest in izražanje

4 C model

- Kritično mišljenje
- Sodelovanje
- Komunikacija
- Ustvarjalnost

Vseživljenjska znanja

(Marzano in sod.)

Vsebinska znanja

Procesna znanja (veščine)

- Sodelovanje in komunikacija
- Delo z viri
- Kritično mišljenje
- Ustvarjalnost
- Samorefleksija in samousmerjanje

6 KOTIČEK KONZORCIJA STROKOVNIH GIMNAZIJ

 Kotiček KONZORCIJA STROKOVNIH GIMNAZIJ - vabila, obvestila

 Poročilo o izvedbi prve delavnice s kolektivi

 VABILO NA LETNO KONFERENCO KSG

 Povabilo na Festival primerov dobrih praks

7 Srečanje ŠRT-jev, 13. in 14.4. 2012, Portorož

Skrbnik ŠRT in svetovalec E-šolstva

 Brigita Rupar in Kristijan Perčič

 Zora Rutar Ilc in Radovan Krajnc

 Stanka Preskar in Krešimir Tomas

 Nevenka Štraser in Dušan Klemenčič

 Tanja Rupnik Vec in Sašo Stanojev

 Rajko Ipavec in Maja Vičič Krabonja

 Alica Prinčič Roehler in Marija Muster, Simon Dražič

 E-gradiva

 Prosojnice s plenarnih predavanj

8 Srečanje ŠRT-jev, 27. in 28.6. 2011, Portorož

Skrbniki ŠRT in svetovalec EŠ

 Brigita Rupar in Kristjan Perčič

 Zora Rutar Ilc in Radovan Krajnc

 Stanka Preskar in Bogomir Marčinkovič

 Nevenka Štraser in Dušan Klemenčič

 Tanja Rupnik Vec in Sašo Stanojev

 B. Žarkovič, R. Ipavec in Maja Vičič

 A. Prinčič, M. Borstner in Iztok Osredkar

2 1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

Vidik	Trditve
<u>Znanje/Vedenje</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznam vire informacij na spletu. 2. Poznam načine, kako preveriti veljavnost , <u>objektivnost</u> in <u>zanesljivost</u> podatkov. 3. Poznam pravila lepega vedenja na spletu. 4. Poznam varnostna tveganja pri uporabi interneta. 5. Poznam ustrezna programska orodja za delo z besedili in razpredelnici.
<u>Spretnosti/ravnanje</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uporabljam urejevalnik besedil (npr. <u>Word</u>). 2. Uporabljam programe za delo s <u>preglednicami</u> (npr. <u>Excel</u>). 3. Pri <u>predstavitvah</u> uporabljam <u>MS-Powerpoint</u> oz. drug ustrezen program. 4. Uporabljam elektronsko pošto. 5. Znam obdelati fotografije.
<u>Odnos</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sem pazljiv pri objavljanju osebnih <u>podatkov</u> na spletu. 2. Upoštevam pravila lepega vedenja na spletu. 3. Ne verjamem vsem <u>informacijam</u> na spletu. 4. Sem dejaven na družabnih omrežjih (npr. Facebook). 5. Sodelujem na forumih ali spletnih učilnicah.

Najpomembnejša sporočila

- **P1:** Vloga ŠRT : **spodbujanje razvoja/sprememb** (ravnatelj!)
- **P2:** Učiteljevo ravnanje v razredu je odvisno od njegovih temeljnih **prepričanj in vrednot**. (Hargreaves, Korthagen ...)
- **P3: Refleksija:** ključen dejavnik v procesu spreminjanja naših prepričanj in vrednot (počasen proces!)
- **P4:** „Ljudje udejanjamo zgolj to, kar smo **pomagali graditi**“ (Vroom)

Najpomembnejša sporočila

- **P5:** „Spremembe se dogajajo na robu kaosa.“ (Fullan)
- **P6:** Cilji → KISS + Eksplicitnost
- **P7:** Sistematičnost + sodelovanje
- **P8:** Strast <3

Primeri kakovostnih razvojno-raziskovalnih projektov, ki kompetentno spremljajo uresničitev ciljev:

- **Naj bo cifra ali mož?** (Kokošar R. in sod., Inovacijski projekt, 2004 – 2006, Gimnazija Idrija)
- **Elektronski listovnik učenca: uporaba spletne aplikacije Mahara v podporo razvijanja veščin sodelovanja in komunikacije** (R. Vec, Celin I., Vuradin-Popovič J., Bradič, M., RIP, 2011, Gimn. Ilirska Bistrica, Gimnazija Murska Sobota, SŠ za storitvene dejavnosti in logistiko)
- **Evalvacija učinkovitosti učenja argumentacije v spletni učilnici** (R. Vec, Celin I., Zajc, P., RIP, 2010; ŠC Postojna - Gimnazija Ilirska Bistrica, ŠC Ljubljana - Gimnazija Antona Aškerca)

Akcijsko-raziskovalno vprašanje

Kaj lahko kot učitelj prispevam k ustvarjanju boljše klime in pogojev, ki bi dijake spodbujali k večji **samoinicativnosti in odgovornosti za učno uspešnost in osebni razvoj?**

Cilji

- S pomočjo usmerjanja v samoevalvacijo učitelj učencem omogoči, da uvidijo razloge za svoj učni uspeh/neuspeh in **prevzamejo odgovornost zanj**

...

http://www.zrss.si/pdf/071211090948_ip_strokovno_porocilo_projekti05-06_priloga2_19apr07.pdf, (str. 146)

Potek projekta v fazi priprave

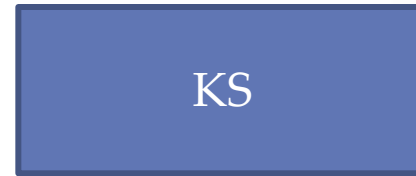
1. Opredelitev raziskovalnega vprašanja
2. Raziskovanje koncepta „odgovornost“ → poenotenje v razumevanju
3. Opredelitev ciljev
4. Določitev strategije uresničevanja ciljev
5. Načrtovanje spremljanja:
 - določitev kazalnikov,
 - metodologija spremljanja kazalnikov,
 - določitev mejnikov

Strategija:

- Določitev eksperimentalnega in kontrolnega razreda (1 letnik)
- Razprava o odgovornosti z učenci in s starši (ER)
- Uvedba aktivnih pristopov in načinov dela (debata, igra vlog, sodelovalno učenje, raziskovalno učenje, učenje učenja ...)
- Načrtno uvajanje samorefleksije in samoevalvacije dijakov
- Pouk naravnana na potrebe učencev (izbira)
- Učitelj – svetovalec
- Tematske razredne ure
- ...

Gimnazija Idrija, Inovacijski projekt Cifra ali mož?

Načrt spremljanja

Pred-test

- učni uspeh
- ocene
- Rotterjeva lestvica I-E

=

Post-test

?

Kazalniki	Rezultati
učni uspeh (OŠ → SŠ)	manjši upad v ES
ocene (MA, SLO, ANG)	ES > KS
Rotterjeva lestvica internalnosti/eksternalnosti	občutek nadzora nad življenjem se zmanjša → v ES upad manjši kot v KS

ES – eksperimentalna skupina/oddelek

KS – kontrolna skupina/oddelek

Gimnazija Idrija, Inovacijski projekt Cifra ali mož?

Raziskovalno vprašanje:

- ali je načrtno in sistematično spodbujanje učenja **veščin komunikacije in sodelovanja** s pomočjo sodelovalnih dejavnosti ter **elektronskega listovnika** učinkovito?

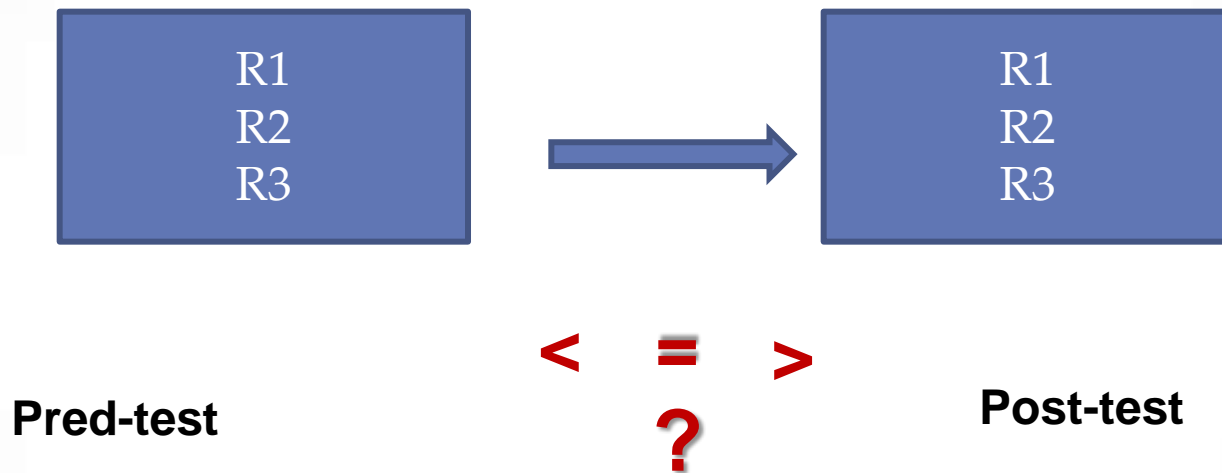
Cilj raziskave

- načrtno spodbujati **razvoj veščin sodelovanja in komunikacije**

Potek projekta v fazi priprave

1. Opredelitev raziskovalnega vprašanja
2. Raziskovanje koncepta „veščine sodelovanja in komunikacije“ → poenotenje v razumevanju
3. Opredelitev ciljev
4. Določitev strategije uresničevanja ciljev
5. Načrtovanje spremljanja:
 - določitev kazalnikov,
 - metodologija spremljanja kazalnikov,
 - določitev mejnikov

Načrt spremljanja

Vprašalnik o veščinah sodelovanja in komunikacije

Vprašalnik veščin sodelovanja in komunikacije

govorjenju.

2. Drugim pokažem,
da podpiram ali
odobravam njihovo
idejo ali dejanje.

3. Če kdo v skupini
preveč na dolgo
razlaga svoje mnenje,
postanem nestrpen.

4. Zavzemam se za
ideje drugih, ki so
preslišane.

5. Ideje, ki jih ne
razumem, povzamem
s svojimi besedami,
da bi preveril
pravilnost
razumevanja.

Strategija uresničevanja ciljev:

- Začetno stanje: Vprašalnik veščin sodelovanja in komunikacije (**pred-test**)
- Učenci v ES: **Delavnica** „Katere so veščine sodelovanja in komunikacije?“
- Obravnava različne snovi na **sodelovalen način**, vključujoč IKT → po vsaki dejavnosti: učenčeva **refleksija** o lastnem sodelovanju
- Po 2,5 mes. → končno stanje: Vprašalnik veščin sodelovanja in komunikacije (**post-test**)

Kazalnik:

Rezultat na lestvicah vprašalnika pred in po sistematičnem spodbujanju veščin sodelovanja in komunikacije:

<i>Faktor</i>	<i>Število postavk</i>	<i>% pojasnjene variance</i>	<i>t-test</i>
Egocentričnost	9	12,02	0,94 (p>0,05)
Usmerjenost na nalogo	15	11,59	-1,44 (p>0,05)
Skrb za druge	12	11,03	-1,19 (p>0,05)
Anksioznost v skupini	5	7,53	-0,66 (p>0,05)

Postavka	M1	M2	t	p
»Drugim pokažem, da podpiram njihovo dejanje...«	3,78	4,18	-2,49	p<0,01
»Če kdo preveč razlaga ... postanem nestrpen.«	3,14	2,70	2,09	p<0,05
»Izogibam se prekinjanju in priganjanju sogovornika.«	3,58	4,03	-1,96	p<0,05
»Če me kdo izzove ...mu dokažem svoj prav.«	2,78	2,17	2,34	p<0,02
“...povem, da me je ... razjezilo ali spravilo v zadrego.”	2,70	3,10	1,97	p<0,05

Raziskovalna vprašanja:

- Kako sistematično učenje argumentacije vpliva na veščino argumentiranja dijakinj in dijakov, izkazano v razpravah v spletni učilnici?
- ...

Cilj

spodbujati učence k učenju veščine argumentiranja (smiselna raba IKT)

http://prispevki.sirikt.si/datoteke/sirikt2011_zbornik.pdf (SIRIKT, Zbornik 2011, str. 658 – 666)

Potek projekta v fazi priprave

1. Opredelitev raziskovalnega vprašanja
2. Raziskovanje konceptov „argumentacija, učenje/poučevanje argumentacije“ → poenotenje v razumevanju
3. Opredelitev ciljev
4. Določitev strategije uresničevanja ciljev
5. Načrtovanje spremljanja:
 - določitev kazalnikov,
 - metodologija spremljanja kazalnikov,
 - določitev mejnikov

Načrt spremljanja

ES

KS

Pred-test: Debata 1

- kakovost argumentacije

=

Učenje argumentacije

Post-test: Debata 2

- kakovost argumentacije

?

Strategija:

- Oblikovanje **ES in KS**
- Začetno stanje (v ES in KS): Debata v SU → analiza kakovosti argumentacije (**pred-test**)
- Učenci v ES (ne v KS): **Delavnica** „Kaj je kakovostna argumentacija?“
- V ES (ne v KS): Obravnava snovi na načine, ki so omogočali **analizo in vrednotenje argumentov** (delo z besedili, debate) → po vsaki dejavnosti: **refleksija**
- Po treh mesecih (v ES in KS): Debata v SU → analiza kakovosti argumentacije (**post-test**)

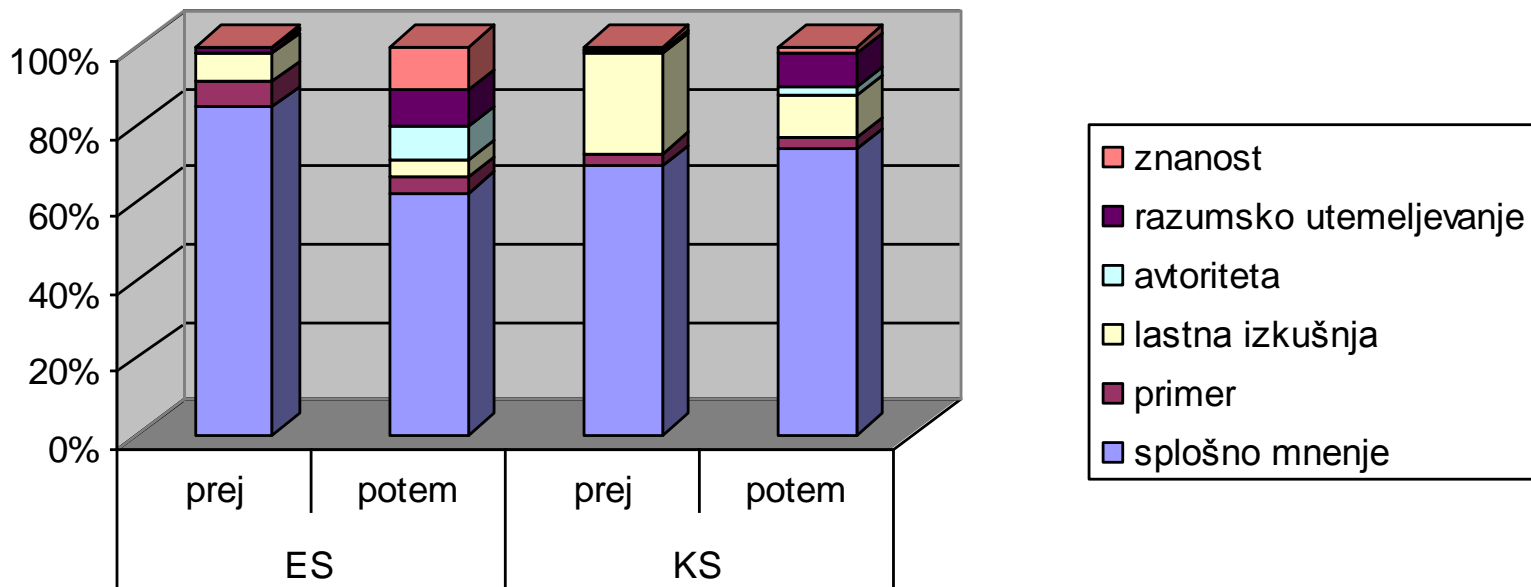
Potek raziskave

ES	Debata v SU	Analiza + uvedba pojma KM	Obravnava raznovrstnih tem → EKSPPLICITNO o KM	Debata v SU
KS	Debata v SU	NI analize debate	Obravnava raznovrstnih tem → IMPLICITNO o KM	Debata v SU

Rezultati

Deleži vrst dokazov

Kaj se lahko naučimo iz predstavljenih primerov?

1) Operacionalizacija cilja na ravni znanja dijakov:

*Kako se **želeno stanje (veščina, kompetenca)** kaže v razmišljanju, doživljanju in ravnanju učencev in učenk?*

2) Raziskovanje koncepta → **konsenz**

3) **EksPLICITNOST** cilja (učenec cilju zavestno sledi)

4) Priprava **instrumenta** spremljanja (že pripravljeni, prilagojeni, samostojno oblikovani)

5) Pred-test - post-test (ES/KS)

Sodelovanje PKPOŠG in KSG – ORGANIZACIJSKI VIDIK

1. Individualne konzultacije skrbnic ŠRTjem (sept. – okt.)
2. Regijska srečanja ŠRT (nov.-jan.)
3. Centralno srečanje ŠRT (april)

Cilji regijskih srečanj (dec. – feb 2013)

ŠRTji na regijskih srečanjih:

- Delo s prvim zajemom podatkov
- Obdelava podatkov s pomočjo IKT

Hvala.

